

Ministerul Finanțelor Publice

11 noiembrie 2009

BULETIN AFACERI EUROPENE

- Reuniunea Consiliului ECOFIN din 10 noiembrie 2009
- Economia UE pe calea redresării progresive - Previziunile de toamnă pentru 2009-2011
- Instrumentele de ratificare a Tratatului de la Lisabona vor fi predate de către cehi pe 13 noiembrie a.c. la Roma
- Pentru a limita creșterea datoriei publice, guvernul polonez face apel la fondurile private de pensii
- BCE anunță retragerea unor măsuri excepționale privind lichiditatea, pe fondul revenirii economice
- Almania declară: “Creșterea datoriei publice este inevitabilă”
- Comisia aprobă regimul belgian de asigurare pentru credite de export
- Raportul referitor la schemele de pensii și proiecțiile de pensionare în cele 27 de state membre— 2008-2060

Direcția Generală Pregătire ECOFIN și Asistență Comunitară

■ Reuniunea Consiliului ECOFIN din 10 noiembrie 2009

La reuniunea Consiliului ECOFIN din 10 noiembrie 2009 au fost abordate subiecte legate de modalitățile de cooperare între Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional în cadrul programelor de asistență financiară comună (precum cel de care beneficiază

România), raportul Comisiei Europene privind sustenabilitatea finanțelor publice, măsurile ce vor fi luate de către Președinția Suedeză pentru implementarea concluziilor Consiliului European din 29-30 octombrie a.c., propunerea de directivă privind cooperarea administrativă în domeniul impozitelor, structura și cotele de accize aplicate tutunului prelucrat.

Astfel, s-a stabilit că, în vederea punerii în aplicare a concluziilor Consiliului European privind schimbările climatice, va fi creat un grup de lucru Prietenii Președinției, cadru în care se va discuta problema finanțării schimbărilor climatice și la care vor participa toate statele membre ale Uniunii Europene.

În ceea ce privește sustenabilitatea finanțelor publice, miniștrii de finanțe au agreeat că sunt necesare urgent acțiuni de politică pentru îmbunătățirea sustenabilității pe termen lung, reducerea șomajului și creșterea ratei de ocupare, cu efecte pozitive asupra bugetului și creșterii potențiale. În același timp, a fost discutat raportul Comisiei, care a determinat

nemulțumire în rândul statelor membre față de metodologia utilizată, rezultate și gestionarea comunicării acestor rezultate publicului larg.

În domeniul impozitării, a fost agreeat proiectul de directivă pentru amendarea Directivelor 92/79/CEE, 92/80/CEE și 95/59/EC privind structura și cotele de accize aplicate tutunului prelucrat. Propunerea de directivă urmărește: înlocuirea MPPC (categoria de preț cea mai vândută) cu WAP (media ponderată a prețurilor de vânzare cu amănuntul) ca punct de referință pentru cerințele minime în UE privind accizele la țigarete; creșterea graduală a accizelor până în anul 2014 - de la 1 ianuarie 2011, 64 euro/1000 țigarete, iar de la 1 ianuarie 2014, 90 euro/1000 țigarete; stabilirea unor perioade de tranziție pentru o serie de state membre - România beneficiază de o perioadă de tranziție de patru ani, până la 1 ianuarie 2018; alinierea

parțială a cotei minime pentru tutunul tăiat fin la cota minimă pentru țigarete; modificarea definițiilor țigaretelor, țigărilor și altor produse din tutun.

■ Economia UE pe calea redresării progresive - Previziunile de toamnă pentru 2009-2011

Conform previziunilor de toamnă ale Comisiei, economia UE va ieși din criză în a doua jumătate a acestui an, deși pentru 2009 se prevede totuși o scădere a PIB-ului cu aproximativ 4%. Pentru viitor, se preconizează o redresare progresivă, PIB-ul urmând să crească, potrivit previziunilor, cu 0,75% în 2010 și cu aproximativ 1,5% în 2011. Potrivit estimărilor, deficitul public

se va tripla anul acesta în UE (atingând aproape 7% din PIB, față de 2,25% în 2008) și va continua să crească, ajungând la aproximativ 7,5% în 2010. Deteriorarea a fost provocată, în parte, de funcționarea stabilizatorilor automați și de măsurile discreționare adoptate pentru a sprijini economia. Se așteaptă ca în 2011 deficitul să scadă puțin sub pragul de 7% din PIB, datorită relansării activității economice și a sistării măsurilor temporare. Potrivit estimărilor, în UE și în zona euro inflația va reîncepe să crească de la nivelul foarte redus din prezent, dar se va menține moderată în perioada prognozată, depășind cu puțin procentul de 1% în 2010 și ajungând la aproximativ 1,5% în 2011 atât în zona UE, cât și în zona euro.

■ Instrumentele de ratificare a Tratatului de la Lisabona vor fi predate de către cehi pe 13 noiembrie la Roma

Tratatul de la Lisabona a fost semnat de către președintele ceh, Vaclav Klaus în data de 4.11.2009, eliminând astfel, după luni de blocaj, ultimul obstacol din calea intrării în vigoare a acestui tratat. Instrumentele de ratificare a Tratatului vor fi depuse de către cehi pe 13 noiembrie la Roma ca documentul să poată intra în vigoare "de la 1 decembrie a.c. sau cel târziu de la 1 ianuarie anul viitor", conform declarației lui Jose Manuel Barroso, președintele Comisiei Europene.

Cehia beneficiază de opt-out privind Carta drepturilor fundamentale, document atașat Tratatului de la Lisabona. Această derogare va fi similară, din punct de vedere juridic, celor acordate Marii Britanii și Poloniei în anul 2007.

■ Pentru a limita creșterea datoriei publice, guvernul polonez face apel la fondurile private de pensii

Guvernul polonez dorește ca o parte din banii din fondurile private de pensii să fie virată în sistemul public pentru a împiedica creșterea datoriei publice. Conform spuselor ministrului de finanțe polonez, până în a doua jumătate a anului viitor, procentul din salariile angajaților care ajunge în sistemul privat s-ar reduce de la 7,3% la 3%, diferența fiind virată către sistemul public. Guvernul dorește să mențină datoria publică de anul viitor sub 55% din Produsul Intern Brut (PIB), în condițiile în care se așteaptă ca datoria din acest an să fie apropiată de 50% din PIB. În cazul în care această propunere nu este agreată, sunt așteptate măsuri care vizează reduceri bugetare.

■ BCE anunță retragerea unor măsuri excepționale privind lichiditatea, pe fondul revenirii economice

Banca Centrală Europeană a început să reducă costul creditului în luna octombrie 2008, pe măsură ce criza financiară a început să-și facă simțite efectele asupra economiei zonei euro, ducând dobânda de referință de la 4,25% la nivelul de 1,0 % în luna mai 2009. În data de 5 noiembrie a.c. BCE a anunțat că a lăsat nemodificată dobânda de referință la nivelul record de 1% atins în luna mai a.c., rata dobânzii la facilitatea de creditare marginală la 1,75%, precum și dobânda la facilitatea de depozit la nivelul de 0,25%.

Jean-Claude Trichet, președintele BCE a declarat în data de 5 noiembrie a.c. că instituția va retrage o parte din măsurile de urgență introduse pentru a combate recesiunea economică. Băncile centrale din întreaga lume încep să retragă o parte din stimulii introduși pentru depășirea crizei economice. În acest sens, Banca centrală a Marii Britanii a anunțat deja că va încetini ritmul cumpărării de active.

■ Joaquin Almunia declară: „Creșterea datoriei publice este inevitabilă”

„Creșterea cheltuielii publice datorată crizei va face ca guvernele să investească mai puțin în politicile sociale [...] Trebuie să se facă eforturi sporite în consolidarea fiscală în anii care urmează crizei.” Această declarație a comisarului european privind problematica afacerilor economice și monetare a venit la scurt timp după prezentarea Comisiei Europene a previziunilor privind economia UE și ieșirea din recesiune pe baza ratelor de creștere economică pozitivă din 2010. Cu toate acestea, în

2009 încă se înregistrează o scădere de aproximativ 4% în activitatea economică în zona UE și un nivel al somajului de aproximativ 9,5%, acest nivel continuând pe un fond ușor ascendent în următorii doi ani. Guvernele au pompat importante sume de bani în economie pentru a face față crizei financiare, garanțiile bancare și injecțiile de numerar ajungând la o pondere de 30% din acestea.

Atâta timp cât 11 state membre au înregistrat deficite bugetare anul acesta (și până la sfârșitul anului se estimează un număr de 20 de state membre), nivelul datoriei publice este important după încheierea crizei.

■ Comisia aprobă regimul belgian de asigurare pentru credite de export

Comisia a autorizat în 6 noiembrie a.c. o măsură luată de Belgia în vederea susținerii întreprinderilor exportatoare. Această măsură ajută aceste întreprinderi să obțină credite pe termen scurt pentru exporturi, lucru dificil de obținut pe piața privată în contextul crizei economice. Măsura de ajutor e autorizată până la 31 decembrie 2010. În cadrul regimului notificat, denumit „Belgacap”, autoritățile belgiene pot furniza o asigurare pentru credite de export pe termen scurt întreprinderilor stabilite în Belgia. Aprobarea Comisiei a fost dată ca urmare a conformității măsurilor cu criteriile următoare:

- imposibilitatea obținerii unei acoperiri a riscului pe piața privată pentru întreprinderea beneficiară a fost demonstrată conform cerințelor;
- primele cerute de stat pentru această asigurare sunt la nivelul celor de pe piața privată și sunt fixate la un nivel care îl va motiva pe beneficiar să se întoarcă la utilizarea asigurărilor private cât mai curând posibil;
- asigurarea de stat nu va fi acordată întreprinderilor care nu ar fi fost acoperite în condiții normale de piață.

■ Raportul referitor la schemele de pensii și proiecțiile de pensionare în cele 27 de state membre— 2008-2060

Raportul referitor la schemele de pensii și proiecțiile de pensionare în cele 27 de state membre 2008-2060, elaborat de Comisia Europeană, împreună cu BCE, OECD, FMI și cu experții în domeniu din statele membre, trece în revistă sistemele de pensii din fiecare stat membru al Uniunii Europene, pe baza legislațiilor și politicilor în domeniu.

Schemele de pensii sunt diferite în fiecare stat membru, datorită atât tradițiilor privind modul de furnizare a pensiilor, cât și etapelor diferite în care se află procesul de reformă a sistemelor de pensii. Raportul constată că majoritatea statelor membre oferă pensii publice calculate în funcție de salariu și de perioada lucrată, nu de contribuții. Recent, câteva state (Suedia, Bulgaria, Estonia, Letonia, Ungaria, Polonia și Slovacia) au transferat o parte din schemele de pensii publice în schemele finanțate privat.

Metodele de finanțare ale sistemelor de pensii sunt diferite, dar majoritatea se bazează pe sistemul PAYG (Pay-As-You-Go), prin care contribuțiile sunt utilizate la plata pensiilor curente, identificate drept cheltuieli de la bugetul de stat.

Referitor la media vârstei de pensionare, aceasta este în majoritatea țărilor mai scăzută decât cea prevăzută statutar, datorită existenței schemelor de pensionare anticipată și/sau a altor programe guvernamentale care oferă sprijin înaintea ieșirii oficiale la pensie. De exemplu, în Finlanda și Suedia vârsta de pensionare este flexibilă, prin oferirea unor stimulente pentru rămânerea în activitate.

Proiecțiile cheltuielilor cu pensiile publice la nivelul UE-27 indică o creștere de 2,4% din PIB în perioada 2007-2060.

În privința României, Raportul subliniază că în anul 2009 s-au luat măsuri semnificative pentru reforma sistemului de pensii, datorită dezechilibrului bugetului asigurărilor sociale din ultimii ani și a indexărilor periodice. În acest sens, se prevede că, în perspectiva următorilor 50 de ani, costurile legate de pensii se vor stabiliza la 7-8% din PIB și, prin creșterea vârstei de pensionare a populației active, raportul lucrător/pensionar (actualmente de 2/1) se va îmbunătăți și va asigura stabilitatea sistemului de pensii.